ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1956

Vyhlásené: 31.07.1956 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

31

Zákonné opatrenie predsedníctva Národného zhromaždenia

z 19. júla 1956

o úprave platových pomerov zdravotníckych pracovníkov

Predsedníctvo Národného zhromaždenia Československej republiky sa uznieslo podľa § 66 ústavy na tomto zákonnom opatrení:

§ 1
Základné ustanovenia

(1) Zdravotníctvo plní pri budovaní socializmu významné úlohy v rozvoji starostlivosti o zdravie ľudu. Úspešný vývoj zdravotníctva na nových socialistických zásadách kladie vysoké požiadavky na odbornú a politickú úroveň zdravotníckych pracovníkov. Dôležitým predpokladom pre zlepšenie starostlivosti o zdravie ľudu a pre zlepšenie práce zdravotníckych pracovníkov (ďalej len „zamestnanci“) je ich hmotné zainteresovanie na výsledkoch práce so súčasným zvyšovaním ich odbornej a politickej úrovne.

(2) Pre uskutočnenie týchto predpokladov sa upravujú platové pomery zamestnancov podľa socialistickej zásady určovania odmeny za prácu podľa jej akosti, množstva a spoločenského významu.

§ 2
Rozsah platnosti

(1) Táto úprava sa vzťahuje na zamestnancov, ktorí konajú odborné zdravotnícke práce v organizáciách plniacich zdravotnícke úlohy s výnimkou zamestnancov výskumných ústavov, pokiaľ ich platové pomery upravujú osobitné predpisy, zamestnancov veterinárnej starostlivosti a vysokoškolských učiteľov lekárskych fakúlt.

(2) Táto úprava sa nevzťahuje na zamestnancov uvedených v odseku 1, ktorí sú príslušníkmi ozbrojených síl z povolania v odboroch ministerstiev národnej obrany a vnútra.

§ 3
Zoznam funkcií

(1) Zoznam funkcií určuje platy zamestnancov podľa obťažnosti, rozsahu a spoločenského významu ich pracovných úloh tak, že určuje

a) označenie (nomenklatúru) jednotlivých funkcií (funkčných miest),

b) charakteristiku funkčnej činnosti a predpoklady potrebné pre zastávanie jednotlivých funkcií,

c) funkčný plat spojený so zastávaním jednotlivých funkcií.

(2) Funkčný plat sa určuje platovým rozpätím alebo pevnou sumou.

§ 4
Ustanovovanie zamestnancov na funkčné miesta

(1) Zamestnancov možno ustanoviť len na funkčné miesto v medziach plánu pracovníkov. Zamestnanca, ktorý nesplňuje predpoklady určené na zastávanie príslušnej funkcie, možno ustanoviť na také miesto len výnimočne z dôležitých dôvodov týkajúcich sa rozmiestnenia pracovníkov. Ministerstvo zdravotníctva určí, v ktorých prípadoch nemožno na funkčné miesto ustanoviť zamestnanca, ktorý nesplňuje predpoklady pre jeho zastávanie.

(2) Zamestnanca na funkčné miesto ustanovuje a z neho odvoláva orgán na to splnomocnený podľa osobitných predpisov.

Funkčný plat

§ 5

(1) Zamestnancovi, ktorý bol ustanovený na funkčné miesto a splňuje predpoklady určené pre jeho zastávanie, prislúcha funkčný plat spojený so zastávaním tohto miesta.

(2) Ak je funkčný plat určený platovým rozpätím, určí sa zamestnancovi funkčný plat v medziach tohto rozpätia s prihliadnutím na rozsah a obťažnosť vykonávanej funkcie, na pracovné výsledky a osobné vlastnosti zamestnanca.

(3) Funkčné platy sa určujú v mesačných hrubých sumách za pravidelnú pracovnú dobu. Zamestnancovi neplne zamestnanému náleží pomerná časť funkčného platu.

(4) Zamestnancovi, ktorý nesplňuje predpoklady určené pre zastávanie funkčného miesta, na ktoré bol ustanovený, zníži sa funkčný plat podľa rozsahu a významu chýbajúcich predpokladov.

(5) Zamestnancovi, ktorý nesplňuje predpoklady pre zastávanie funkčného miesta pre nedostatok potrebnej kvalifikácie, musí sa pri ustanovení na také miesto zároveň určiť primeraná lehota, do ktorej je povinný potrebnú kvalifikáciu nadobudnúť.

(6) Od opatrenia podľa odseku 4 možno výnimočne upustiť, ak je nedostatok určených predpokladov rovnocenne vyvážený inými vlastnosťami ustanoveného zamestnanca, najmä jeho odbornou praxou a skúsenosťami v príslušnom odbore.

§ 6

Funkčný plat spojený so zastávaním funkčného miesta, na ktoré bol zamestnanec ustanovený, prislúcha odo dňa nastúpenia tohto miesta, ak ide o zamestnanca novoustanoveného. Pri zmene výšky funkčného platu zamestnanca prislúcha mu funkčný plat v novej výške od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni, keď nastala skutočnosť odôvodňujúca túto zmenu (pri zmene výšky funkčného platu v platovom rozpätí od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni rozhodnutia), a ak je týmto dňom prvý deň v mesiaci, už od tohto dňa. Ak však bol zamestnanec preradený na funkčné miesto s nižším funkčným platom preto, že zanedbal alebo porušil svoje povinnosti, prislúcha mu nižší funkčný plat odo dňa preradenia.

§ 7
Osobný plat

(1) Obzvlášť vynikajúcim odborníkom, ktorí vykazujú mimoriadne úspešné pracovné výsledky, môže minister zdravotníctva priznať namiesto funkčného platu osobný plat.

(2) Najvyššiu hranicu, do ktorej možno priznať osobný plat a celkovú sumu vyšších nákladov na osobné platy, určí vláda alebo orgán ňou na to splnomocnený.

Príplatky k funkčným platom

§ 8
Príplatok za zastupovanie

Zamestnanec, ktorý na služobný rozkaz zastupuje zamestnanca na funkčnom mieste s vyšším funkčným platom po dobu dlhšiu ako štyri týždne, dostane za čas zastupovania presahujúci štyri týždne príplatok vo výške 15 % svojho funkčného platu. Funkčný plat s týmto príplatkom nesmie prevýšiť funkčný plat, ktorý by prislúchal zastupujúcemu zamestnancovi, keby bol na príslušné funkčné miesto ustanovený.

§ 9
Nebezpečnostný príplatok

Zamestnancom, ktorí pracujú v prostredí, v ktorom je mimoriadne ohrozené ich zdravie, možno priznať nebezpečnostný príplatok podľa miery ohrozenia zdravia.

§ 10
Jazykový príplatok

Zamestnancom, ktorí konajú práce vyžadujúce znalosti a používanie cudzích rečí, možno priznať za každú používanú cudziu reč jazykový príplatok.

§ 11
Práce v úkolovej mzde

(1) Pri prácach, pri ktorých sú na to technické predpoklady a kde by nebola ohrozená akosť práce, sa zavedie práca v úkolovej mzde.

(2) Podrobnosti určí Ministerstvo zdravotníctva po dohode s Odborovým sväzom zamestnancov v zdravotníctve.

§ 12
Prémie

(1) Za dosiahnutie lepších než predpokladaných pracovných výsledkov, ktoré zamestnanci dosiahli svojou zásluhou, možno poskytovať prémie.

(2) Prémie možno zavádzať len podľa predpisov, ktoré vydá Ministerstvo zdravotníctva po dohode s Odborovým sväzom zamestnancov v zdravotníctve.

§ 13
Osobitné odmeny

Za významné pracovné zásluhy, najmä za splnenie dôležitých úloh, za zlepšenie organizácie práce alebo pracovných metód alebo za mimoriadnu iniciatívu v práci možno poskytnúť osobitné odmeny.

§ 14
Vecné plnenia

Vecné plnenia možno priznať len potiaľ, pokiaľ sú odôvodnené zvláštnymi pracovnými výkonmi alebo zvláštnymi povinnosťami. Inak možno zamestnancom poskytnúť vecné plnenia len za náhradu zodpovedajúcu ich všeobecnej cene.

§ 15
Nadčasová práca

(1) Nadčasová práca je práca, ktorú koná zamestnanec na funkčnom mieste z nariadenia vedúceho príslušnej organizácie nad pracovný čas určený pre neho príslušnými predpismi pre obdobie týždenné, a ak ide o zamestnanca pracujúceho v pravidelných pracovných smenách v nepretržitej prevádzke, pre obdobie štvortýždňové. Do odpracovaného času sa pritom započítava i pracovný čas, po ktorý zamestnanec nemohol pracovať, za ktorý mu však prislúcha plat alebo peňažné dávky národného poistenia nemocenského.

(2) Nadčasovú prácu možno nariadiť len v odôvodnených prípadoch, ak je to nevyhnutne potrebné pre včasné splnenie nepredvídaných úloh alebo na zabezpečenie nerušenej nepretržitej prevádzky; nariadiť nadčasovú prácu pre splnenie plánovaných úloh možno iba so súhlasom bezprostredne nadriadeného orgánu.

(3) Za nariadenú nadčasovú prácu sa poskytne náhradné voľno v rozsahu času odpracovaného nad čas. Peňažnú odmenu za túto prácu možno poskytnúť len v odôvodnených prípadoch a vo výške určenej príslušnými predpismi.

(4) Zamestnancom ustanoveným na funkčných miestach, pre ktorých je vzhľadom na povahu funkčnej činnosti týchto zamestnancov určený funkčný plat už s prihliadnutím na prácu konanú nad určený pracovný čas, sa poskytne náhradné voľno iba za nadčasovú prácu konanú v noci alebo v dňoch pracovného pokoja.

§ 16
Pracovná pohotovosť

(1) Na zabezpečenie nerušenej nepretržitej prevádzky môže vedúci príslušnej organizácie alebo jeho zodpovedný zástupca uložiť zamestnancovi pracovnú pohotovosť nad pracovný čas určený pre neho príslušnými predpismi za účelom splnenia pracovných úloh, ktoré možno pravidelne očakávať v čase nariadenej pracovnej pohotovosti; ustanovenie § 15 ods. 1 platí primerane.

(2) Za pracovnú pohotovosť sa poskytne náhradné voľno podľa miery vykonanej práce v čase pohotovosti. Ak nemožno z vážnych prevádzkových dôvodov poskytnúť za pracovnú pohotovosť náhradné voľno, prizná sa peňažná odmena podľa zásad stanovených Ministerstvom zdravotníctva po dohode s Ministerstvom financií a Odborovým sväzom zamestnancov v zdravotníctve.

§ 17
Vyššie pracovné úväzky

V súlade so štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva možno lekárom a dentistom rozšíriť po nevyhnutne potrebný čas ich pracovné úväzky o ďalšiu pravidelnú prácu na plánovanom lekárskom mieste. Za túto prácu prislúcha zásadne pomerný diel príslušného funkčného platu podľa rozsahu vyššieho pracovného úväzku.

§ 18
Odmeny za vedľajšiu činnosť

Za činnosť, ktorú zamestnanec vykonáva vo vlastnom alebo inom odbore štátnej správy popri všetkých úlohách zodpovedajúcich funkčnému miestu, na ktoré je zaradený, sa poskytne osobitná odmena.

§ 19
Nárok na funkčný (osobný) plat po čas neprítomnosti v práci

O nároku na funkčný (osobný) plat po čas neprítomnosti v práci platia až do novej všeobecnej úpravy obdobne doterajšie predpisy o poskytovaní základného platu po čas tejto neprítomnosti.

§ 20
Zročnosť pracovných príjmov

Pracovné príjmy určené týmto zákonným opatrením sú zročné pozadu v lehotách, ktoré určí Ministerstvo financií.

§ 21
Doplatky a preplatky na pracovných príjmoch

(1) Nárok na pracovné príjmy sa premlčuje v troch rokoch odo dňa ich zročnosti.

(2) Vrátenie neprávom vyplatených súm pracovných príjmov (preplatkov) možno požadovať, len ak vedel zamestnanec alebo ak musel z okolností predpokladať, že ide o sumy nesprávne vymerané alebo omylom vyplatené, a len za uplynulú dobu troch rokov.

§ 22
Administratívne zrážky

Pohľadávky štátu vzniknuté z pracovného pomeru alebo so zreteľom naň možno uhradzovať administratívnymi zrážkami z pracovných príjmov bez ohľadu na predpisy o exekúcii. Tieto pohľadávky sa uhradia pred všetkými ostatnými i prv zaznamenanými pohľadávkami vynímajúc nárok na úhradu osobných potrieb zo zákona. Podrobnejšie predpisy vydá Ministerstvo financií.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 23

Prevod zamestnancov do platov určených týmto zákonným opatrením upraví vláda.

§ 24

Pre zamestnancov, ktorí konajú odborné zdravotnícke práce v organizáciách plniacich zdravotnícke úlohy mimo odboru štátnej zdravotníckej správy, platí toto zákonné opatrenie s odchýlkou, že tam, kde sa v ňom určuje pôsobnosť ministra (ministerstva) zdravotníctva, prislúcha táto pôsobnosť kompetentnému ministrovi (vedúcemu ústredného úradu), prípadne ministerstvu (ústrednému úradu).

§ 25

Bližšie predpisy na vykonanie tohto zákonného opatrenia, pokiaľ sa v ňom neustanovuje inak, vydá vláda, prípadne orgány, ktoré na to splnomocní.

§ 26

(1) Pokiaľ sa v tomto zákonnom opatrení neustanovuje inak, strácajú dňom začiatku jeho účinnosti pre zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje (§ 2), platnosť doterajšie predpisy o úprave ich platových pomerov, najmä ustanovenia

1. §§ 14, 16 a 32 zákona č. 66/1950 Zb., o úprave pracovných a platových pomerov štátnych zamestnancov,
2. vládneho nariadenia č. 70/1950 Zb., ktorým sa vydáva platový poriadok pre zamestnancov zdravotnej starostlivosti, s výnimkou uvedenou v odseku 2.

(2) Nedotknuté zostávajú § 15 zákona č. 66/1950 Zb. a § 21 vládneho nariadenia č. 70/1950 Zb.

§ 27

Toto zákonné opatrenie nadobúda účinnosť 1. júlom 1956; vykonajú ho ministri zdravotníctva, národnej obrany, vnútra, dopravy a školstva a kultúry a predseda Štátnej komisie dôchodkového zabezpečenia po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Bukal v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Gen. pluk. Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.